

Kör Pencerede Uyuyan

B. Nihan Eren

Yapı Kredi Yayınları

176 s.

Pencerenin ötesi

“Kör Pencerede Uyuyan”, Nihan Eren’in ikinci öykü kitabı. Daha önce 2008 yılında “Yavaş”ı yayınlayan genç yazarın öykülerine zamanında Notos, Adam Öykü ve Kitap-lik ev sahipliği yapmış. Yazarın deyimiyle elimizdeki bir ikiz kitap: “Gece” ve “Gün” olmak üzere iki bölümden oluşuyor. İsimlerden de anlaşılacağı üzere, çift yumurta ikizi gibi bu kitaplar birisi soğuk bir kış gecesini, diğeri ise kavurucu bir yaz gününü anlatıyor. Yine de, görünüşlerindeki bütün farklılıklara rağmen içten içe birbirlerine ne kadar benzerse çift yumurta ikizleri, “Gün” ve “Gece” de birbirlerine o kadar benziyorlar. İkisi de hayattan o ya da bu şekilde umduklarını bulamamış, hayal kırıklıkları ve pişmanlıklarla dolu insanların şimdilerinin içindeki geçmişlerinden bahsediyor.

11 öyküden oluşan “Gece”nin başlangıcında, soğuk bir kış gecesinde hüküm süren karanlık, bir silah sesiyle yırtılır. Ama biz okuyucular duymayız bu silah sesini. O gecenin sabahına uyanız çünkü biz, karşımızda kim olduğunu ya da neden öldürdüğünü bilmediğimiz bir maktul, sessiz tanıklar ve felaketten habersiz güne uyanan uzak-yakın tanıdıklar, akrabalar vardır. Sonra saatler başa sarar, gecenin başlangıcına döneriz. Akşam olmakta, karanlık yavaş yavaş inmektedir mahallenin birine. Derken zaman, bir ölümle yırtılır ve ölüm hayatın, gecenin merkezi haline gelir. Daha sonra okuyacağımız öyküler de, bu ölüm etrafında şekillenmiş hayatları anlatır. Birbirine değer, ama birbiriyle kesişmeyen hayatları okuruz: alt katta yüksek sesle televizyon izlemeyi seven yaşlı amca, yeni kiracları, karşı apartmandaki üniversiteli genci, yan dairede her gece kocasından dayak yiyen kadını okuruz. Mahallelinin dedikodu yüklü bakışlarla takip ettiği hamile kadını, birkaç saat sonra başına geleceklerden habersiz, tek derdi midesindeki yanma olan amca, tanırız. Bütün kahramanlar, bizim kahramanlarımızdır aslında; varlıklarının farkında olmadığımız, kapalı daire kapılarının ardındaki sıradan insanlar. Bizim de, kendi hayatlarının içinde eriyip gitmiş bu insanlardan pek

bir farkımız yoktur, Nihan Eren hepimizi anlatır öykülerinde. Hayatlarımız bir silah sesi etrafında birleşme bile birbirlerine yaklaşır bir anlığına da olsa, “Gece” de bu yaklaşmayı anlatır.

Yan masayı dinlemeyi sevenler

“Gece”nin tersi “Gün” de aslında yine bu yan yana hayatlarla ilgili. Bu sefer bu hayatların bulunduğu yer, bir kumsal. Yaz güneşinin kavurduğu bu kumsalda, yan yana yatan şezlongları okuyoruz bu defa. Nihan Eren, kendini “yan masayı dinlemeyi seven” biri olarak nitelemiş (Kitap-lik, sayı 178). Bunu kitabın özellikle bu bölümünde bütün açıklığıyla görüyoruz. Yazar kumsalda uzanırken boş durmamış, yanındaki yöresindeki şezlongları dinlemiş, yen evlileri-yaşlı çiftleri, denize giren-girmeyenleri, herkesi gözlemlemiş. Duyup gördüklerinden de ortaya bu dokuz öykü çıkmış. Tıpkı “Gece”de olduğu gibi, bu dokuz hayat da, bu kez bir siren sesiyle birbirine bağlanıyor ve denizin kim olduğunu görmediğimiz birini derinlerine çekmesiyle, hayatın belirsizliği onları sarıyor. Dokuzu da olasılıklarla sarsılıyor. Fakat bu sefer ölüm, tıpkı hayatta olduğu gibi bir son. Öykülerin hepsi siren sesiyle sona eriyor ve biz, sahildeki o insanlardan farklı olarak cevabını asla öğrenemeyeceğimiz bir soruyla baş başa kalıyoruz.

Özellikle “Gün”de okuyucunun karşılaştığı bu belirsizlik, birçoklarının aksine yazarın anlatmak istediğinin o “büyük olay” değil de ondan öncesi, o önemsiz, sıradan ve birazdan darmadağın olacak an olduğunu gösteriyor. Nihan Eren’in deyişiyle, “seyrinde giden bir zamanın felaketten hemen önceki anı.”

Nihan Eren, küçük sakin anlardaki sessiz duyguları, düşünceleri, belirsiz dalgınlıkları anlatmayı seven bir yazar. Nitekim kitaptaki bütün öykülerde de bunu görüyoruz, kendimizinkiler hariç, insanın, asla bir parçası olamayacağımız gizli anlarını okuyoruz. “Kör Pencerede Uyuyan” karşı daireyle ya da kumsaldaki yan şezlongla tanış olmanın ötesine geçtiğimiz, bu gizli anlarda “davetsiz kişi” olduğumuz bir kitap.